

Vlaams
Parlement

ingediend op **812** (2015-2016) – Nr. 2
6 juli 2016 (2015-2016)

Advies

van de Raad van State

over het voorstel van decreet

van Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne,
Jos Lantmeeters, Valerie Taeldeman en Wilfried Vandaele

houdende wijziging
van het Energiedecreet van 8 mei 2009,
wat de oprichting en de organisatie
van de regulator betreft

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 59.559/3
van 5 juli 2016

over

een voorstel van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende
wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de
oprichting en de organisatie van de regulator betreft’
(*Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16 nr. 812/1)

Op 8 juni 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitter van het Vlaams Parlement verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorstel van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft’ (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16 nr. 812/1).

Het voorstel is door de derde kamer onderzocht op 28 juni 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 juli 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORSTEL VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorstel van decreet van het Vlaamse Gewest strekt tot het omvormen van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) – nu een extern verzelfstandigd agentschap – tot een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid onder auspiciën van het Vlaams Parlement. De taken van de regulator blijven ongewijzigd, maar de organisatiestructuur en de financiering worden aangepast teneinde de onafhankelijkheid van de regulator, die is voorgeschreven door de richtlijnen 2009/72/EG² en 2009/73/EG³, beter te garanderen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. Naar aanleiding van de afstemming van het decreet van 8 mei 2009 ‘houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid’ (hierna: Energiedecreet) met de richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG, merkte de Raad van State het volgende op over de verzoenbaarheid van de eisen die artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ stelt aan het toezicht op de organen die de gemeenschappen en gewesten oprichten, en de noodzaak om ingevolge het EU-recht hun onafhankelijkheid te garanderen:

“3.2.1. De VREG is opgericht als een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap (hierna: EVA) als vermeld in artikel 13 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (artikel 3.1.1, § 1, eerste lid, eerste zin, van het Energiedecreet) met toepassing van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Luidens artikel 9, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kunnen de gemeenschappen en de gewesten, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten. Luidens artikel 9, tweede lid, van die bijzondere wet kan het decreet hun rechtspersoonlijkheid toekennen en hun toelaten kapitaalparticipaties te nemen, en regelt het decreet, onverminderd artikel 87, § 4, van die wet, hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht.

¹ Aangezien het om een voorstel van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 ‘betreffende gemeenschappelijke regels voor de organisatie van de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 2003/54/EG’.

³ Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 ‘betreffende gemeenschappelijke regels voor de organisatie van de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG’.

Er dient derhalve te worden onderzocht of met de ontworpen wijzigingsbepalingen is voldaan aan de in artikel 9, tweede lid, vervatte voorwaarden, in het bijzonder wat het toezicht op de VREG betreft.

3.2.2. Naar luid van het huidige artikel 3.1.1, § 4, van het Energiedecreet zijn de bepalingen van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van toepassing op de VREG, met uitzondering van artikel 23, § 2, tweede lid, dat niet van toepassing is op de vertrouwelijke gegevens, vermeld in artikel 3.1.12 van het Energiedecreet.

Zoals in de memorie van toelichting bij artikel 7 van het ontwerp wordt vermeld, worden in het ontwerp artikel 3.1.1, § 4, van het Energiedecreet enkel die bepalingen van het kaderdecreet bestuurlijk beleid opgesomd die van toepassing zijn op de VREG. Een aantal bepalingen die van toepassing zijn op de EVA's en dus normaal ook op de VREG, worden evenwel niet vermeld. Het betreft namelijk de bepalingen in het kaderdecreet bestuurlijk beleid die betrekking hebben op het toezicht door regeringsafgevaardigden (artikel 23, §§ 1 tot 3), de onverenigbaarheden van de bestuurders van de EVA (artikel 21) en de regeling inzake de aanwijzing en het ontslag van de bestuurders (artikel 18).

Verder wordt bij artikel 7 van het ontwerp in artikel 3.1.1 van het Energiedecreet een nieuwe paragraaf 5 ingevoegd, waar in het tweede lid wordt bepaald dat bij de uitoefening van haar taken en bevoegdheden als regulator, de VREG, noch haar bestuurders, noch haar personeelsleden, directe instructies aan of van de Vlaamse Regering of van andere publieke of particuliere entiteiten mogen vragen of ontvangen.

Die bijzondere regeling inzake toezicht is ingegeven door de eisen die artikel 35, leden 4 en 5, van richtlijn 2009/72/EG en artikel 39, leden 4 en 5, van 2009/73/EG stellen aan de onafhankelijkheid van de toezichthouder, in het bijzonder de vereiste dat lidstaten erover dienen te waken dat de regulerende instantie zelfstandig besluiten kan nemen, onafhankelijk is van enig politiek orgaan en over een begrotingsautonomie beschikt, waardoor, om in overeenstemming te zijn met die richtlijnbevestigingen, het niet vanzelfsprekend is om in voldoende toezicht te voorzien zoals vereist door artikel 9, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980⁴. Daardoor lijkt de ontworpen regeling te strijden met het in artikel 9, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgenomen legaliteitsbeginsel, op grond waarvan de basisregels inzake de erin opgesomde elementen, waaronder het toezicht, bij decreet dienen te worden geregeld⁵.

3.2.3. De omstandigheid dat, zoals te dezen, bij richtlijnen van de Europese Unie uitdrukkelijk aan de lidstaten wordt opgelegd de onafhankelijkheid van de regulerende instantie te waarborgen, is echter een relevant element bij de beoordeling van de overeenstemming van de ontworpen regeling met 9, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Artikel 34 van de Grondwet laat immers toe dat de uitoefening van bepaalde machten door een verdrag of door een wet worden opgedragen aan volkenrechtelijke instellingen. Wanneer die instellingen de hen toebedeelde machten uitoefenen, zijn zij uiteraard niet verplicht de bepalingen van de Belgische Grondwet of de wetten op de staatshervorming na te leven.

In het arrest van 17 december 1970 in de zaak *Internationale Handelsgesellschaft*, oordeelde het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen:

⁴ (Voetnoot 5 van het aangehaalde advies) De vraag of de ontworpen wijzigingsbepalingen in overeenstemming zijn met de richtlijnen zal hierna worden onderzocht (zie algemene opmerkingen).

⁵ (Voetnoot 6 van het aangehaalde advies) Grondwettelijk Hof, nr. 75/2001, 31 mei 2001, B.11.

‘dat [...] de aard van het Verdragsrecht, dat zijn oorsprong in een autonome rechtsbron vindt, medebrengt dat daartegenover, wil het zijn communautaire aard niet verliezen en de rechtsgrondslag van de Gemeenschap zelf niet in gevaar wordt gebracht, in rechte geen beroep op enige nationale rechtsregel mag worden gedaan; dat derhalve beweerde inbreuken op grondrechten zoals die in de constitutie van een Lidstaat zijn neergelegd of op de beginselen van het constitutioneel bestel van een Lidstaat, aan de rechtsgeldigheid van een handeling der Gemeenschap of aan de werking dier handeling op het grondgebied van die staat niet kunnen afdoen.’⁶

In zijn advies 37.954/AV van 15 februari 2005, over het ontwerp van wet houdende instemming met het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa, heeft ook de Raad van State gesteld:

‘Het opdragen van de uitoefening van bepaalde machten aan volkenrechtelijke instellingen, toegestaan bij artikel 34 van de Grondwet, impliceert noodzakelijk dat deze instellingen autonoom zullen kunnen beslissen over de wijze waarop ze die machten kunnen uitoefenen, zonder gebonden te zijn door de bepalingen van de Belgische Grondwet. Dit betekent, in beginsel althans, dat, wanneer, met toepassing van het thans voorliggende Verdrag, in de toekomst, bv. een Europese wet of een Europese kaderwet [lees: verordening of richtlijn] wordt uitgevaardigd, die respectievelijk zelf ingaat tegen de Belgische Grondwet, of die de Belgische overheden verplicht tot het stellen van handelingen die tegen de Grondwet ingaan, de Grondwet niet tegen die handelingen van afgeleid Europees recht ingeroepen zal kunnen worden. Vanuit grondwettelijk oogpunt gezien, zorgt artikel 34 van de Grondwet voor de verbinding tussen enerzijds, de voorrang van het Europees recht o.m. bij artikel I-6 van het Verdrag en door de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, en anderzijds, de plaats die de Belgische Grondwet in de interne rechtsorde inneemt.’⁷

3.2.4. In de mate dat artikel 35, leden 4 en 5, van richtlijn 2009/72/EG en artikel 39, leden 4 en 5, van 2009/73/EG aldus de lidstaten ertoe verplichten de onafhankelijkheid van de regulerende instantie te waarborgen, kan de decreetgever de ontworpen regeling aannemen zonder artikel 9, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te schenden.”⁸

Het om advies voorgelegde voorstel beoogt diezelfde onafhankelijkheidsgaranties te bieden en draagt mede daarom het toezicht door de Vlaamse Regering over aan het Vlaams Parlement en het Rekenhof. Ook die invalshoek is verenigbaar met artikel 9, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

⁶ (Voetnoot 7 van het aangehaalde advies) HvJ 17 december 1970, Internationale Handelsgesellschaft mbH t. Einfuhr-und Vorratstelle für Getreide und Futtermittel, *Jur. H.v.J.*, 1970, 1125-1159, met concl. Dutheillet de Lamothe.

⁷ (Voetnoot 8 van het aangehaalde advies) R.v.St., afd. wetg., advies 37.954/AV van 15 februari 2005, *Parl. St.*, Vl. Parl., 2004-2005, nr. 358/1, 50-51.

⁸ Adv.RvS 49.336/3 van 22 maart 2011 over een voorontwerp van decreet dat heeft geleid tot het decreet van 8 juli 2011 ‘houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn 2009/72/EG en de Richtlijn 2009/73/EG’, *Parl.St.* Vl.Parl. 2010-11, nr. 1147/1, 134-136.

4. In hetzelfde advies 49.336/3 van 22 maart 2011 werd het volgende opgemerkt over de positie van de regulator in het toen om advies voorgelegde voorontwerp:

“5. Zoals hiervóór reeds is opgemerkt, verplichten artikel 35, leden 4 en 5, van richtlijn 2009/72/EG en artikel 39, leden 4 en 5, van 2009/73/EG de lidstaten ertoe de onafhankelijkheid van de regulerende instantie te waarborgen. De vraag rijst of met de voorgestelde wijzigingen van het Energiedecreet hieraan tegemoet wordt gekomen.

5.1. Luidens het ontworpen artikel 3.1.1, § 4, 1°, van het Energiedecreet zijn onder meer de artikelen 14 tot 16 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van toepassing op de VREG. Die artikelen vereisen het sluiten van een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de VREG.

5.1.1. Een beheersovereenkomst impliceert dat de Vlaamse Regering rechtstreekse invloed behoudt over de inhoudelijke taken en de begroting van de VREG (zie bijvoorbeeld artikel 15, § 1, 1°, 2°, 3°, 6°, 7°, van het kaderdecreet beter bestuurlijk beleid). De Vlaamse Regering kan bovendien die beheersovereenkomst opzeggen of de niet-naleving ervan sanctioneren (artikel 15, § 1, 9°, 10° en 11°, van hetzelfde decreet).

Ook kunnen de regels betreffende de tarieven en de gedragsregels die betrekking hebben op de aan de burgers te leveren diensten, waarvan in artikel 15, § 1, 6° en 7°, van hetzelfde decreet gewag wordt gemaakt, niet zo maar als algemene beleidsrichtsnoeren in de zin van artikel 35, lid 4, b), ii), van richtlijn 2009/72/EG worden beschouwd. Het gaat hier immers over afspraken met betrekking tot de in artikel 37 van richtlijn 2009/72/EG vermelde reguleringtaken.

Ten slotte dient nog te worden opgemerkt dat met artikel 16, § 1, van hetzelfde decreet de schijn van een mogelijke politieke beïnvloeding nog meer wordt versterkt, doordat in dit artikel 16, § 1, wordt bepaald dat de beheersovereenkomst eindigt, uiterlijk 9 maanden na de beëdiging van de Vlaamse Regering, wat lijkt te suggereren dat een nieuwe Vlaamse Regering een beleidswijziging bij de VREG zou kunnen nastreven. Dat laatste beogen de richtlijnen nu juist uit te sluiten.

5.1.2. Hierop gewezen, heeft de gemachtigde geantwoord:

‘De VREG voert, naast haar regulatoire taken zoals bedoeld in de richtlijn, voor het Vlaamse beleid nog een aantal andere taken uit; we denken hierbij bijvoorbeeld aan het opvolgen van de proefprojecten in verband met slimme meters, het evalueren van sociale openbare dienstverplichtingen, ... Dit zijn taken die duidelijke werkafspraken en een timing vergen en dus voorwerp uitmaken van een beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid.’

Het is niet duidelijk of hiermee de gemachtigde beoogt aan te geven dat de beheersovereenkomst enkel op die “andere taken” zal betrekking hebben. Indien dit werkelijk de bedoeling zou zijn, dan zou dat in de tekst zelf uitdrukkelijk dienen te worden gepreciseerd.

5.2. Luidens het ontworpen artikel 3.1.1, § 4, 5°, van het Energiedecreet zijn ook de artikelen 24 tot 28 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van toepassing op de VREG. Die artikelen hebben betrekking op financiële aangelegenheden, op fiscale aspecten en op niet-fiscale schuldvorderingen. Hoewel hun impact op de financiële autonomie van de VREG beperkt is, zijn ze toch niet geheel in overeenstemming met artikel 35, lid 5, eerste alinea, a) van richtlijn 2009/72/EG en artikel 39, lid 5, eerste alinea, a), van richtlijn 2009/73/EG.

Over die graad van financiële autonomie is trouwens de Europese Commissie in haar interpretatieve nota heel expliciet:

‘The NRA has autonomy in the implementation of the allocated budget. This means that the NRA, and only the NRA, can decide on how the allocated budget is spent. It may neither seek nor receive any instruction on its budget spending. As stated in recital 34 of the Electricity Directive and recital 30 of the Gas Directive, the approval of the budget of the NRA by the national legislator does not constitute an obstacle to budgetary autonomy. The rules on autonomy in the implementation of the NRA’s allocated budget should be complied within the framework established by national budgetary law and rules. The Commission’s services are of the opinion that the role of the national legislator, i.e. national parliament, in approving the NRA’s budget is to grant a global financial allocation to the NRA, which should enable the NRA to carry out its duties and exercise its powers in an efficient and effective manner. Criteria to assess this could be the budget of similar regulators or bodies (e.g. national banks) and the budget of NRAs in other Member States. In practice, the NRA will probably propose to the legislator a draft budget — based on a work programme or similar document. Nothing in the Electricity and Gas Directives prevents national parliaments from taking a decision on whether the draft budget proposed by the NRA is, in total, commensurate with the duties and powers of the NRA.

In the view of the Commission’s services it follows from the respective provisions of the Electricity and Gas Directives that the approval of the budget cannot in any way be used as a means of influencing the NRA’s priorities or to jeopardise its ability to carry out its duties and exercise its powers in an efficient and effective manner.

In accordance with the requirement that the NRA exercises its powers transparently, the NRAs must report on the way they spend their budget. Ideally, this reporting will go hand-in hand with the reporting duty of the regulators under Article 37(1)(e) of the Electricity Directive and Article 41(1)(e) of the Gas Directive: an NRA must report annually on its activity and the fulfilment of its duties to the relevant authorities of the Member States, the Agency and the Commission.’⁹

Het valt ernstig te betwijfelen of de mechanismen in het ontwerp, inclusief de beheersovereenkomst, ten aanzien van de VREG een dergelijke financiële onafhankelijkheid waarborgen.

5.3. Bij artikel 12 van het ontwerp wordt artikel 3.1.5 van het Energiedecreet gewijzigd wat de samenstelling van de Raad van Bestuur betreft. Er wordt onder meer voorzien in een coöptatie van ‘onafhankelijke bestuurders’ door de door de Vlaamse Regering voorgedragen leden van de raad van bestuur (ontworpen artikel 3.1.5, § 3, van het Energiedecreet).

Voor deze gecoöpteerde bestuurders wordt evenwel niet in dezelfde bescherming tegen ontslag voorzien als voor de andere bestuurders, zoals dat blijkt uit het ontworpen artikel 3.1.5, § 1, derde lid, van het Energiedecreet, gelezen in samenhang met het ontworpen artikel 3.1.7 van hetzelfde decreet. Evenmin wordt gewag gemaakt van de onafhankelijkheid van die bestuurders ten aanzien van de marktdeelnemers, waardoor de ontworpen regeling strijdt met het bepaalde in artikel 35, lid 4, b), i), van

⁹ Europese Commissie, ‘Interpretative note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in Electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas – The Regulatory Authorities’ (http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/interpretative_notes/doc/implementation_notes/2010_01_21_the_regulatory_authorities.pdf), p. 9-10.

richtlijn 2009/72/EG en artikel 39, lid 4, b), i), van richtlijn 2009/73/EG, naar luid waarvan de personen die belast zijn met het beheer van de regulerende instantie onafhankelijk moeten zijn van marktbelangen.

Ten slotte kan nog worden opgemerkt dat het voorschrift in het ontworpen artikel 3.1.5, § 3, van het Energiedecreet, namelijk dat de onafhankelijke bestuurders onder meer worden ‘gecoöpteerd [...] vanwege hun onafhankelijkheid ten aanzien van het dagelijks bestuur van de VREG en het Vlaamse Gewest’ de indruk kunnen wekken dat die vereiste van onafhankelijkheid niet geldt voor de ‘gewone’ bestuurders.

Op dat alles gewezen, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

‘De formulering van de regeling voor onafhankelijke bestuurders, zoals opgenomen in het ontwerp van decreet, is gebaseerd op de formulering van het artikel 18, §2, van het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003. De (al of niet) erin te lezen mogelijke schendingen van de richtlijnen zijn niet bewust in de tekst ingebracht.

Te overwegen valt om de paragraaf te beperken tot: ‘De door de Vlaamse Regering voorgedragen leden van de raad van bestuur kunnen bij consensus onafhankelijke bestuurders coöpteren, voor een vaste termijn van vijf jaar, die eenmaal kan worden verlengd. Het aantal onafhankelijke bestuurders mag een vierde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur niet overschrijden.’

Artikel 3.1.7, §1 (onverenigbaarheden voor bestuurders van de VREG) en §2 (ontslagregeling) is ook van toepassing op de onafhankelijke bestuurders van de VREG.’

Met de door de gemachtigde voorgestelde tekstaanpassingen wordt tegemoet gekomen aan de hiervóór opgeworpen bezwaren.

5.4. Uit het voorgaande moet dan ook worden geconcludeerd dat, om de onafhankelijkheid van de regulerende instantie te waarborgen zoals voorgeschreven door de richtlijnen, de decreetgever de organisatie van de VREG grondig moet heroverwegen.”

Aan die opmerkingen is de decreetgever gedeeltelijk tegemoet gekomen.

Uit de geldende regeling blijkt echter dat nog verschillende interacties overblijven tussen de Vlaamse Regering en de regulator, waarbij vooral het vereiste van het sluiten van een beheersovereenkomst vragen kan doen rijzen over de autonomie van de regulator.

Het om advies voorgelegde voorstel strekt ertoe daaraan tegemoet te komen door komaf te maken met de beheersovereenkomst, en de financiering van de VREG te organiseren op basis van een ontwerpbegroting die de VREG zelf opstelt en ter bespreking voorlegt aan het Vlaams Parlement. Dit spoort met wat in het geciteerde advies werd opgemerkt.

Niettemin moet worden gewezen op een anomalie in de voorgestelde regeling. Volgens het voorgestelde artikel 3.1.13, § 5, derde lid, is het de Vlaamse Regering die, op basis van de door de VREG uitgewerkte definitieve begroting, de dotatie vaststelt. Dat kan het best

worden overgelaten aan het Vlaams Parlement, wat trouwens het geval is voor andere entiteiten die van het Vlaams Parlement afhangen.¹⁰

5. Op zich beschouwd zou het voorgestelde artikel 3.1.1, § 2, van het Energiedecreet, waaruit volgt dat de VREG onder toezicht van het Vlaams Parlement staat, niet in overeenstemming zijn met artikel 35, leden 4 en 5, van richtlijn 2009/72/EG en artikel 39, leden 4 en 5, van richtlijn 2009/73/EG. Nu die bepaling echter moet worden gelezen en begrepen in samenhang met het voorgestelde artikel 3.1.1, § 4, tweede lid, met de regels over het financieel toezicht en met de bepalingen over de onafhankelijkheid van de bestuurders en werknemers van de regulator, gaan zij niet in tegen de hoger aangehaalde onafhankelijkheidswaarborgen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Voorafgaande opmerking

6. Aan het voorstel moet een bepaling worden toegevoegd waaruit blijkt dat het aan te nemen decreet strekt tot de gedeeltelijke omzetting van de richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG.

Artikel 4

7. Door in het licht van het overhevelen van het toezicht van de Vlaamse Regering naar het Vlaams Parlement, overall in artikel 3.1.3 van het Energiedecreet de woorden “de Vlaamse Regering” te vervangen door de woorden “het Vlaams Parlement”, ontstaan ook enkele neveneffecten waarvan niet duidelijk is of ze bedoeld zijn.

7.1. Door die woorden ook te vervangen in het tweede lid van artikel 3.1.3, zou dat lid luiden:

“[Het Vlaams Parlement] kan nadere regels uitvaardigen voor de in het eerste lid vermelde aangelegenheden. In deze regels kunnen de taken van de VREG verder worden gepreciseerd en geconcretiseerd.”

Aldus zou de decreetgever¹¹ een delegatie geven aan het Vlaams Parlement om nadere regels uit te vaardigen over de in het eerste lid vermelde aangelegenheden. Een dergelijke delegatie is strijdig met artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat de tenuitvoerlegging van de decreten voorbehoudt aan de Vlaamse Regering. Indien de decreetgever van mening zou zijn dat er nood is om de taken vermeld in artikel 3.1.3, eerste lid, van het Energiedecreet nader te omschrijven, dan kan dit gebeuren door die bepalingen te amenderen.

¹⁰ Vergelijk het voorgestelde artikel 3.1.13, § 5, van het Energiedecreet, met artikel 13 van het decreet van 15 juli 1997 ‘houdende de oprichting van het Kinderrechtencommissariaat en tot instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris’, artikel 20 van het decreet van 7 juli 1998 ‘houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst’ en artikel 14 van het decreet van 7 mei 2004 ‘houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement’.

¹¹ Krachtens artikel 17 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wordt de decreterende macht gezamenlijk uitgeoefend door het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering.

7.2. Door de aanpassing van artikel 3.1.3, derde lid, zal de Vlaamse Regering geen bijkomende taken aan de VREG meer kunnen opdragen. Die beperking kan echter worden gezien als een bijkomende garantie voor de regulator.

7.3. Ten slotte heeft de aanpassing van artikel 3.1.3, eerste lid, 5°, van het Energiedecreet tot gevolg dat enkel het Vlaams Parlement en de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid – maar niet de Vlaamse Regering als collegiaal orgaan – de VREG nog mag verzoeken adviezen te verlenen of studies of onderzoeken uit te voeren. Ook hier is niet duidelijk of dit strookt met de bedoeling.

Artikel 6

8. In de inleidende zin van artikel 6 van het voorstel moeten na de woorden “hoofdstuk 1,” de woorden “afdeling III,” worden toegevoegd.

9. Onderdeel 3° van hetzelfde artikel moet als volgt worden geformuleerd:

“het opschrift van onderafdeling II wordt vervangen door ‘Onderafdeling III. Algemeen directeur’”.

Artikel 7

10. Na “hoofdstuk 1,” en voor “onderafdeling I” moeten in de inleidende zin de woorden “afdeling III,” worden ingevoegd.

Artikelen 9 en 10

11. Uit de toelichting bij het voorstel van decreet blijkt de bedoeling om de verhouding tussen de algemeen directeur en de raad van bestuur beter af te bakenen, en de rollen van bestuurder en algemeen directeur te scheiden, waarbij de eerste ondergeschikt wordt aan de tweede.

Dat blijkt ook uit artikel 9 van het voorstel, dat ertoe strekt de algemeen directeur de raad van bestuur met raadgevende stem te laten bijwonen, de benoeming en het ontslag van de algemeen directeur te regelen (voorgestelde artikel 3.1.9 van het Energiedecreet – artikel 12 van het voorstel) en de materies die kunnen worden gedelegeerd aan de algemeen directeur, in te perken (voorgestelde artikel 3.1.8 van het Energiedecreet – artikel 11 van het voorstel).

Er moet echter worden opgemerkt dat het voorgestelde artikel 3.1.7, § 1, eerste lid, 5°, van het Energiedecreet nog steeds de mogelijkheid openlaat om het mandaat van bestuurder van de VREG te cumuleren met dat van algemeen directeur, wat haaks op het uitgangspunt lijkt te staan. De indieners van het voorstel zullen moeten overwegen of ze die

mogelijkheid wel willen behouden.¹² Indien dat niet het geval is, moeten in artikel 3.1.7, § 1, eerste lid, 5°, de woorden “, algemeen directeur uitgezonderd” worden geschrapt. In het andere geval moet het voorgestelde artikel 3.1.6, tweede lid, van het Energiedecreet als volgt worden geherformuleerd:

“Indien de algemeen directeur van de VREG geen lid van de raad van bestuur is, woont hij de raad van bestuur bij met raadgevende stem.”

Artikel 15

12. Het voorgestelde 7° van artikel 3.1.11, § 1, van het Energiedecreet (artikel 15, 2°, van het voorstel) past niet in een opsomming van elementen die in het huishoudelijk reglement moeten voorkomen. De voorgestelde bepaling moet als een tweede lid worden toegevoegd aan artikel 3.1.11, § 1, van het Energiedecreet.

Artikel 23

13. Artikel 23 is ten onrechte geformuleerd als een autonome bepaling, terwijl de inhoud ervan thuishoort in het Energiedecreet. De regel kan worden ingevoegd als een artikel 3.1.14 van het Energiedecreet.

Artikel 28

14. Na de woorden “raad van bestuur” en voor het woord “blijven”, moeten de woorden “die op de datum van inwerkingtreding van dit decreet in functie zijn,” worden ingevoegd.

Artikel 29

15. De woorden “door de voorzitter van de raad van bestuur” moeten worden vervangen door de woorden “door de bestuurder die op de datum van inwerkingtreding van dit decreet de raad van bestuur voorzit”.¹³

¹² In dat verband kan ook worden gewezen op de artikelen 30 en 31 van het voorstel, die het stemrecht ontnemen aan de gedelegeerd bestuurder in de uitgebreide raad van bestuur, en ook in de overgangsfase waarbij de huidige waarnemend gedelegeerd bestuurder de functie van algemeen directeur tijdelijk waarneemt. Die bepalingen lijken moeilijk te rijmen met een regeling waarbij de functie van algemeen directeur en gedelegeerd bestuurder kunnen worden gecombineerd.

¹³ Krachtens het geldende artikel 3.1.5, § 2, van het Energiedecreet is er thans een door de Vlaamse Regering onder de leden van de raad van bestuur aangewezen voorzitter.

16. De vraag rijst of het kiezen van een nieuwe voorzitter niet moet worden uitgesteld tot op het ogenblik dat het Vlaams Parlement drie nieuwe leden van de raad van bestuur heeft aangesteld.¹⁴

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT

¹⁴ Vergelijk met artikel 32, tweede zin, van het voorstel, dat de procedure voor de aanstelling van de algemeen directeur uitstelt tot na die uitbreiding.